

Nr 543.

Av herr **Holmgren m. fl.**, i anledning av *Kungl. Maj:ts proposition, nr 142, angående ändring av flygvapnets reservbefälsorganisation.*

I Kungl. Maj:ts proposition nr 142 angående ändring av flygvapnets underbefälsorganisation föreslås bl. a., att vapnets nuvarande reservorganisation skall utbyggas att omfatta motsvarande personalkategorier som arméns reserver med undantag av underbefäl. Kungl. Maj:ts proposition i ämnet bygger på ett av chefen för flygvapnet framlagt förslag, som ej heller upptagit någon reserv av underbefäl, enär sådan, enligt vad chefen för flygvapnet uttalat, icke är för vapnets del erforderlig. I över förslaget avgivna utlåtanden har dock såväl marinförvaltningen som chefen för generalstaben anfört, att flygvapnets reservpersonal även bör omfatta visst underbefäl. Försvarsväsendets underbefälsförbund har ävenså i en till Kungl. Maj:t ingiven framställning hemställt, att underbefäl måtte upptagas i det förslag rörande flygvapnets reservorganisation, som Kungl. Maj:t kunde komma att förelägga riksdagen; i över denna framställning avgivet utlåtande har chefen för flygvapnet dock vidhållit sin förut uttalade uppfattning därom, att det för närvarande icke kan anses vara nödvändigt, att underbefäl upptagas bland flygvapnets reservbefäl. Med hänsyn till vad chefen för flygvapnet anfört är det som föredragande departementschefen icke ansett sig nu böra ifrågasätta upprättandet av en underbefälsreserv.

Det synes oss finnas fullt bärande skäl för att reservorganisationen vid flygvapnet också bör omfatta underbefäl. Vid armén hava underbefäl, som vid avgången ur aktiv tjänst komma i åtnjutande av s. k. avskedspremie, skyldighet att inträda i vederbörligt truppförbands reserv och att såsom underbefäl i reserven fullgöra en repetitionsövning. Man har ansett det befogat att ställa detta krav på de avgångna, och armén har behov av att de tjänstgöra under en repetitionsövning. Samma villkor böra gälla också för flygvapnets underbefäl, som vid avgång ur aktiv tjänst uppbära avskedspremier, och flygvapnet kan säkerligen göra sig nytta av dem under den tid de äro inkallade till fullgörande av repetitionsövning; flera gånger har det ju framhållits, att vapnet har behov av ökat antal underbefäl som mekaniker. Även om detta behov icke kan ersättas genom tjänstgöringsskyldighet för underbefäl i reserven, så torde tillgången på dessa dock vara av viss betydelse.

Därest flygvapnets reservorganisation icke kommer att omfatta underbefäl men dock i reserven utnämnda underofficerare, så skapas också oreda. Visserligen har chefen för flygvapnet uttalat, att ur aktiv tjänst avgångna underbefäl, vilka icke vid avgången kunnat konstitueras till underofficerare i reserven, sedermera, när det med hänsyn till att den aktiva personalen på grund av tjänsteställningsförhållanden icke längre hindrar befordran, skola kunna

vinna inträde i reserven i samband med befordran till sergeant. Det förefaller dock mindre lämpligt, att en f. d. furir vid flygvapnet kanske efter flera års avsked från aktiv tjänst, därunder flygvapnet icke alls haft tillfälle att följa honom, skulle vinna anställning som underofficer i reserven; det måste vara riktigare att han under mellantiden tillhört flygvapnets underbefälsreserv.

För underbefäl, som under sin anställning vid flygvapnet genomgått flygutbildning och förvärvat certifikat som flygare, kan det också vara av värde att de äga inträde i flygvapnets reserv som underbefäl. De söka kanske efter avskedet att erhålla anställning som flygförare inom civilt luftfartsföretag, men kunna icke omedelbart erhålla någon sådan civilanställning. Om tillfälle skulle yppa sig för dem att efter något år erhålla sådan anställning, så måste de emellertid alltjämt vara i besittning av gällande certifikat, då de icke annars kunna ifrågakomma. De skulle kunna vidmakthålla certifikatets giltighet, om de såsom underbefäl i flygvapnets reserv hade tillfälle fullgöra ett repetitionsmöte. Erfarenheten har redan i två fall givit vid handen, att f. d. underbefäl skulle haft möjlighet till civilanställning inom luftfartsföretag, om de ett år efter avskedet kunnat få tjänstgöra under någon vid flygvapnet, men detta har icke varit möjligt; de ha inte ens kunnat medgivas tjänstgöring, ehuru de förklarat sig vilja avstå från alla med tjänstgöring i reserven vanligen förenade löneförmåner. De ha till följd härav gått miste om annars säkra civilanställningsmöjligheter. Då alla möjligheter för beredande av civilanställning åt avskedat militärmanskap eljest utnyttjas, måste det förefalla oriktigt att undandraga flygvapnets f. d. underbefäl de speciella möjligheter, som kunna stå dem till buds, om en underbefälsreserv ordnas. I vart fall bör det kunna medgivas dem att efter ansökan vinna inträde i vapnets reserv och att fullgöra tjänstgöring, som kan vara dem till nytta för erhållande av civilanställning. Flygvapnet måste också anses ha intresse av att dess från aktiv tjänst avgångna underbefäl fortfarande ägna sig åt flygtjänst, då mobiliseringstillgången av flygande personal därigenom ökas.

Några väsentliga kostnader kunna icke följa av en underbefälsreservs inrättande, ty om underbefäl i reserven under vissa tider äro i tjänstgöring och fullgöra flygtjänst, så kan under samma tid antalet beställningshavare, som nu kommenderas från armén och marinen, minskas.

Med stöd av det sålunda anförda få vi hemställa,

att riksdagen måtte besluta, att flygvapnets reservpersonal skall utgöras av, förutom de av Kungl. Maj:t i proposition nr 142 föreslagna personalgrupperna, jämväl underbefäl.

Stockholm den 24 februari 1934.

Bj. Holmgren.

Nils Holmström.

Alf Meyerhöffer.